

Udvalget for Forretningsordenen 2016-17
UFO Alm.del Bilag 62
Offentligt

FOLKETINGET

Udvalget for Forretningsordenen

Til: Udvalgets medlemmer
Dato: 12. juni 2017

Til udvalgets medlemmer

Vedlagt omdeles et dokument med de forslag og yderligere overvejelser, der er fremkommet fra arbejdsgruppen, som har været nedsat til opfølgning på Præsidiets konference den 23.-24. januar 2017.

Arbejdsgruppen har bestået af følgende medlemmer:

Christine Antorini (S) (formand)
Peter Skaarup (DF) (næstformand)
Eva Kjer Hansen (V)
Johanne Schmidt-Nielsen (EL)
Henrik Dahl (LA)
Josephine Fock (ALT)
Lotte Rod (RV)
Jacob Mark (SF)
Mette Abildgaard (KF).

Med venlig hilsen

Sekretariatet

12. juni 2017

Arbejdsgruppen under UFO til opfølgning på præsidiokonferencen i januar 2017 (forslag og overvejelser)

Dokumentet indeholder resultatet af arbejdsgruppens drøftelser, dvs.:

- **Forslag**, som har en vis (bred) opbakning i arbejdsgruppen.
- **Overvejelser**, der ikke udgør konkrete forslag, men som evt. kan give anledning til videre drøftelser.

1. Samråd og alternativer til samråd

Forslag 1.1. Der indføres ikke formelle regler, som begrænser den nuværende adgang til at stille samrådsspørgsmål – heller ikke for "smalle" eller "små" samrådsspørgsmål, som stilles af et enkelt medlem af udvalget.

Der kan imidlertid være grund til at få italesat, hvad der er "godt" samråd – evt. i form af en slags **adfærdskodeks** eller retningslinjer for god praksis.

I et adfærdskodeks kan der bl.a. opstilles en forventning om, at **et samråd er velbegrunder og fakta** er klarlagt, inden samrådet bliver indkaldt, f.eks. i form af forudgående afklarende spørgsmål til skriftlig besvarelse. Udvalgsformanden kan således foreslå/anbefale spørgeren, at der i første omgang stilles spørgsmål til skriftlig besvarelse, men spørgeren afgør selv, om spørgeren vil følge et sådant forslag.

Forslag 1.2. Der foretages – evt. på forsøgsbasis – forskellige tilpasninger med hensyn til tilrettelæggelse og afvikling af samråd, f.eks.:

- En **fast tidsramme** for samråd på 1 time, medmindre spørgeren har bedt om andet. (Hvis flere ministre deltager i et samråd, kan der dog fastlægges en videre tidsramme.) Ministerens indledende besvarelse begrænses til f.eks. 10 minutter. Trækker samrådet ud, kan det evt. genoptages på et senere møde, eller nyt samråd kan indkaldes.
- Der stilles krav eller forventning om, at en minister normalt er til **rådighed** på "sit" udvalgs faste og alternative mødetidspunkt.
- Der indføres en **frist for, hvornår ministeren senest skal være til rådighed for et samråd**: Ministeren skal normalt kunne deltage i samråd, senest 1 måned efter samrådsspørgsmålet er stillet.
- Udvalgsmedlemmer kan – efter konkret aftale – få udvidet **adgangen til at referere fra lukkede samråd**, herunder hvad ministeren har

oplyst. Dette kan gøre det mere attraktivt at anvende et lukket samråd som et alternativ til et åbent samråd.

- Der indføres en form for **hastesamråd** (svarende til hasteforespørgsler), hvor der kræves opbakning fra flere partier, og hvor samrådet i så fald skal afholdes inde for en kort frist (f.eks. 14 dage).

Forslag 1.3. Der gives bedre muligheder for, at medlemmerne kan få en minister i tale om et aktuelt emne på anden måde end ved at indkalde til et samråd, f.eks. ved at der indføres en regelmæssig **lukket spørgetime i udvalgene** (svarende omtrent til et lukket samråd med forskellige uforberedte spørgsmål).

Forslag 1.4. Der fastsættes **regler for god adfærd** ved åbne samråd, høringer m.v. i **forhold til fotografering, optagelser af billede/lyd m.v.**, der som udgangspunkt ikke bør ske under mødeafvikling, idet møderne live-streames via Folketingets tv, som alle har fri adgang til, og på hjemmesiden.

Forslag 1.5. Udvalgslokaler, der anvendes til åbne samråd m.v. med flere deltagere skal indrettes sådan, at **udvalgsmedlemmerne og gæster ikke sidder tæt op ad hinanden**, da det kan genere udvalgsmedlemmernes arbejde under mødet. (Ikke alle af de nu anvendte udvalgslokaler er lige velegnet).

Overvejelse 1.1. Kan der med fordel etableres en **forsøgsordning**, hvor 1-2 udvalg forbereder kommende samråd i udvalget i form af forudgående afklarende spørgsmål til skriftlig besvarelse?

2. Salen (spørgsmål, forespørgsler, debatformer m.m.)

Forslag 2.1. Til spørgsmål i den forberedte spørgetid gives – med hovedspørgerens accept – adgang til 1-2 medspørgere, også uden forudgående anmeldelse (**spontane medspørgere**). Medspørgerne kan melde sig til formanden i salen, inden spørgsmålet påbegyndes.

Forslag 2.2. Under spørgetimen med statsministeren skal grupperne kunne deltage med **visse andre medlemmer end partilederen**, f.eks. med den politiske ordfører.

Forslag 2.3: Ministeren skal **ind i debatten tidligere under forespørgselsdebatter**, f.eks. ved at der åbnes for debat, umiddelbart efter at

ministeren har været på talerstolen i starten. Ministeren har fortsat mulighed for at tage ordet igen som afslutning på en forespørgselsdebat.

Forslag 2.4. Under forhandlinger, f.eks. 1. behandlinger, skal **ordførerne sidde på de forreste af gruppernes pladser i salen** for at skabe mere dynamik i debatten og bedre tv-optagelser.

Forslag 2.5. Reglerne for **ministres adgang til ikke at deltage i spørgetiden** skal strammes op, da der har været eksempler på (sene) afbud, der ikke lever op til reglerne i dag. Eventuelt bør antallet af afbud, herunder begrundelse, meddelt efter offentliggørelse af, hvilke ministre der ikke kan være tilstede den pågældende onsdag, registreres i en periode.

Overvejelse 2.1. Bør der etableres en form for **adfærdskodeks** eller retningslinjer for god praksis for, hvornår man rejser en **forespørgselsdebat**? Stilles der **for mange forespørgsler**? Er der for mange af dem, der handler om ting, som regeringen ikke er ansvarlig for eller reelt kan gøre noget ved, såsom andre landes indenrigspolitiske forhold? Bør der – evt. på forsøgsbasis – foretages visse tilpasninger af afviklingen af forespørgselsdebatter, f.eks. således, at forespørgerne og andre ordførere (normalt) forventes at sende **udkast til forslag til vedtagelse** til de øvrige partier i god tid før debatten (f.eks. 1-2 dage) bl.a. med henblik på at få klargjort, hvad formålet med forespørgslen er?

Overvejelse 2.2. Kan der fastlægges en form for **debat, hvor partilederne** nogle gange i løbet af folketingsåret **kan diskutere med hinanden og stille spørgsmål til hinanden**? Og kunne en sådan debatform evt. henlægges til et andet hensigtsmæssigt **lokale**?

Overvejelse 2.3. Bør der **løsnest op for partiledernes taletider** i afslutningen på Folketingets **afslutningsdebat**?

3. Udvalgenes værktøjskasse

Forslag 3.1. Der udarbejdes et **katalog over formater og standarder for udvalgenes værktøjer** og arbejdsredskaber (høringer, ekspertmøder, arbejdsgrupper og indenlandske studieture m.m.), herunder med eksempler.

Forslag 3.2. Udvalgene opfordres eller forpligtes til at afholde **borgervendte aktiviteter uden for Folketinget** og i hele landet, f.eks. under indenlandske studieture eller i form af årlige høringer/konferencer. Det kan f.eks. dreje sig om

sager af særlig interesse i et geografisk område eller et væsentligt lovforslag, som har bred interesse.

Forslag 3.3. Der udarbejdes en vejledning til udvalgene om **brug af Folketingets profil på Facebook og Twitter** i forbindelse med udvalgsaktiviteter (som høringer m.m.) med henblik på, at udvalgene kan bruge de sociale medier mere og bedre.

Forslag 3.4. Udvalgene, herunder Europaudvalget, skal kunne afholde høringer m.v. med **deltagelse af relevante embedsmænd**, uden at den pågældende minister også skal være til stede. Udvalget for Forretningsordenen udarbejder sammen med Statsministeriet **nærmere retningslinjer**.

4. Fortrolighed

Forslag 4.1. Med henblik på at få en indikation af **omfanget af fortrolighedsstemplede udvalgsdokumenter** og de begrænsninger, som fortroligheden medfører for udvalgsmedlemmerne, herunder bl.a. muligheden for at kommentere relevante sager, kan administrationen – hvis der træffes beslutning herom – for en (kortere) periode iværksætte **en registrering af fortroligstemplede dokumenter i udvalgte udvalg** (f.eks. UUI, SOU og REU).

Registreringen kan give et overblik over, hvor mange dokumenter det drejer sig om, dokumenternes (hoved)indhold og begrundelser for, at dokumenterne er stemplet fortroligt. På baggrund heraf kan det overvejes, **om der er grundlag for at ændre eller præcisere regler, procedurer og praksis**.

Overvejelse 4.1. Bør der tages en ny principiel diskussion af, **hvad udvalgsformænd kan og ikke kan i forhold til udvalget**, f.eks. med hensyn til at **pålægge medlemmer tavshedspligt** om bestemte oplysninger?

5. Faglig bistand

Forslag 5.1. Nyvalgte folketingsmedlemmer og midlertidige medlemmer skal have en bedre **introduktion til folketingsarbejdet**, herunder hurtig indføring i **fagområder** samt løbende mulighed for faglig sparring. Det kan f.eks. være ved udvalgssekretærene, en fast (proaktiv) mentor, faglige kurser om det parlamentariske arbejde m.v. Der skal tilbydes en **faglig introduktion, hvis et medlem bliver ordfører på et nyt område**, og introduktionen kan både ske gennem udvalgssekretariatet og i det relevante ministerium.

Forslag 5.2. Folketingsmedlemmer skal have bedre adgang til **efteruddannelse/opkvalificering**. I dag dækkes udgifter til efteruddannelse alene, når et medlem har forladt Folketinget, men ikke mens medlemmerne sidder i Folketinget. Efteruddannelse bør dække bredere end sprogkurser og kunne f.eks. være moduler inden for økonomi, politik, jura, kommunikation og ledelse.

Overvejelse 5.1. Kan man styrke Folketingets **rådgivning til udvalg og medlemmer om økonomisk politik** ved – via Folketingets administration (de økonomiske konsulenter) – at give dem **adgang til centrale økonomiske regnemodeller**, konkret ADAM- og lovmodellen?

Overvejelse 5.2. Hvordan kan folketingsmedlemmer følge et område, hvis **statistikker og opgørelsesmetoder** bliver ændret? Har udvalgenes tilstrækkelig indsigt i ministeriernes statistiske materiale? Begrænser ministeriers opgørelsesmetoder og forbehold i forbindelse med svar medlemmernes adgang til relevante informationer? Kan man f.eks. bede Folketingets faglige konsulenter monitorere, på hvilke specifikke områder medlemmernes ønske om statistiske oplysninger ikke imødekommes i besvarelsenerne af udvalgsspørgsmål?

6. Lovgivningsinitiativ og lovforberedelse

Forslag 6.1. Udvalgene afholder inden folketingsårets begyndelse – f.eks. i tilknytning til, at ministeren kommer i udvalget for en teknisk gennemgang af finanslovsforslaget på ministeriets område – et møde, hvor de drøfter, hvilke kommende lovforslag udvalget ønsker at drøfte/behandle **forud for lovforslagets fremsættelse**, og i hvilken form det skal ske (f.eks. udvalgshøringer, ekspertmøder, tekniske gennemgange m.m.) **Ministrene medvirker til dette** ved at identificere, hvad der forventes af større politiske initiativer på hver udvalgs område. **Udvalgssekretæren** har til opgave at vejlede udvalget om en hensigtsmæssig proces m.v.

Forslag 6.2. Udvalgene bør være mere **aktive i den lovforberedende fase**, før et lovforslag indgår i regeringens lovprogram, f.eks. forud for væsentlig ny lovgivning eller reformer.

Rapporter og betænkninger m.m. fra ekspertudvalg kan danne et godt faktisk grundlag for drøftelser i udvalg om ny væsentlig lovgivning, og denne fremgangsmåde kan med fordel benyttes mere, end tilfældet er i dag. En sådan drøftelse i udvalget (for lukkede døre) – evt. med inddragelse af eksperter – kan

være med til at opbygge et fælles vidensgrundlag forud for politiske forhandlinger.

Overvejelse 6.1. Kan Folketinget lade sig inspirere af kommunernes praksis med at nedsætte særlige udvalg (såkaldte § 17, stk. 4-udvalg), hvor politikere og borgere i fællesskab kan diskutere grundlaget for ny (væsentlig) lovgivning? Det kan overvejes at opfordre 1-2 folketingsudvalg til at afprøve denne model i praksis i forbindelse med et konkret (kommende) lovgivningsinitiativ.

7. Er processen omkring politiske forhandlinger om ny lovgivning, pakker m.v. for lukket?

Forslag 7.1. Det indskræpes over for ministerierne, at de som fast praksis bør sende væsentlige ministerielle rapporter, analyser, betænkninger m.m. til udvalget så betids, at de er omdelt/udsendt til udvalgets medlemmer, som udgangspunkt for og allersenenest samtidig med at det pågældende materiale bliver offentliggjort eller tilgår pressen.

Forslag 7.2. Folketingsgrupperne bør indgå en "musketer-ed" el. lign. for at sikre, at der er tilstrækkelig tid til at læse og vurdere papirer m.m. fra regeringen forbindelse med politiske forhandlinger. Det indskræpes over for ministerierne, at større mængder materiale til brug i forbindelse med politiske forhandlinger rundsendes i rimelig tid inden planlagte møder. Medlemmerne skal både kunne nå at tygge sig igennem materialet og diskutere indholdet med konsulenter og øvrige medlemmer af folketingsgruppen – og det er meget svært at nå, grænsende til det umulige, når det rundsendes eksempelvis aftenen før eller sågar om morgenen, hvor mødet finder sted senere samme dag eller endnu værre på selve mødet. Politikerne fra alle partier må finde sådanne arbejdsforhold yderst utilfredsstillende.

8. Høring over lovudkast

Forslag 8.1. Der foretages registrering af 1) Regeringsforslag som ikke inden fremsættelsen i Folketinget har været sendt i høring, og 2) Lovforslag hvorfra der er blevet dispenseret fra FFO § 13 om, at der skal gå 30 dage fra fremsættelsen til 3. behandling. Ved afslutning af folketingsåret (september måned) omdeles et bilag herom i UFO med henblik på drøftelse i udvalget, hvorunder også kan indgå høringsparters vurdering af lovbehandlingsprocessen.

Forslag 8.2. Der skal udarbejdes **best practice** for høringsnotater ("det gode høringsnotat"). Der kan være **stor forskel på høringsnotater**, som er et vigtigt arbejdsredskab for ordførere og udvalg. Der bør derfor ske en **standardisering** af høringsnotaterne, bl.a. med udgangspunkt i at høringsnotater afspejler og giver et **retvisende billede af høringsvarene**.

Forslag 8.3. Proces og praksis for, at udvalg kan sende **private beslutningsforslag i høring**, bør beskrives, så udvalgene har et grundlag for at træffe beslutninger herom.

9. Lovbehandling

Forslag 9.1. Regeringen bør som udgangspunkt være tilbageholdende med at fremsætte lovforslag, som både gennemfører politiske forlig/aftaler og andre initiativer, særlig hvis de andre initiativer vedrører helt andre forhold. En samling af meget forskellige emner i samme lovforslag (**samlelovforslag**) kan vanskeliggøre en hensigtsmæssig behandling af lovforslaget i Folketinget. Det kan bl.a. medføre, at delemner ikke bliver drøftet ordentligt af Folketinget, og at folketingsgrupper ikke har mulighed for at stemme for dele af lovforslag, som de (isoleret set) kan støtte. Det foreslås, at det indskærpes over for regeringen at være **varsom med at fremsætte samlelovforslag** og navnlig overveje på forhånd, om det er sandsynligt, at det vil kunne føre til ønsker om deling. Færre samlelovforslag kan **reducere antallet af delinger** af lovforslag under lovbehandlingen. Regeringen bør på den anden side være imødekommende over for ønsker om bistand til deling af lovforslag, også hvis ønsket kommer fra et mindretal.

Forslag 9.2. Udvalgene opfordres til at gøre mere brug af **teknisk gennemgang** for at kvalificere 1. behandling/udvalgsbehandling, især når det drejer sig om store/væsentlige lovforslag. Den tekniske gennemgang bør som udgangspunkt afholdes, efter udvalget har modtaget høringssvar, men **inden 1. behandling**. Fastlæggelsen af tidspunktet for 1. behandling bør tage højde for dette. Udvalgssekretæren har til opgave at vejlede udvalget om en hensigtsmæssig proces m.v.

10. Overvågning og evaluering af væsentlige love

Forslag 10.1. **Redskaber, muligheder og praksis** for overvågning og evaluering af væsentlige love beskrives, så udvalgene har et grundlag for at træffe beslutning herom.

Forslag 10.2. Udvalgene bør under behandlingen af væsentlige lovforslag have større fokus på en **systematisk evaluering af lovens effekter i praksis, når loven har virket i en periode**. Udvalgene opfordres til at beskrive eventuelle ønsker til evaluering m.v. i **udvalgets betænkning** over lovforslag, hvor det er relevant, og især at have fokus på, om loven i **praksis virker efter hensigten og får den tilsigtede effekt**. Beskrivelsen bør være så konkret som muligt. Udvalgene opfordres til at vurdere, om det kan være hensigtsmæssigt at inddrage relevante **interessenter** i evalueringer m.m.

Forslag 10.3. UFO bør opfordre regeringen til **hyppigt at udstede lovbekendtgørelser**, så gældende lovgivning altid fremgår i et opdateret dokument (en lovbekendtgørelse).

Overvejelse 10.1. Hvordan kan udvalgene have mere **fokus på bøv l og bureaukrati, når udvalget behandler lovforslag**, fremfor efter loven er trådt i kraft?

Overvejelse 10.2. Kan udvalgene mere konsekvent overveje **revisionsklausuler m.v. i hastebehandlede lovforslag** og i den forbindelse drøfte og tages stilling til, om sådanne love efterfølgende skal have en mere "fuld" politisk behandling?

11. Bemyndigelsesbestemmelser

Forslag 11.1. Det foreslås – bl.a. med baggrund i professor Peter Bjerre Mortensens oplæg på Præsidiets konference og et møde, som arbejdsgruppen har afholdt med ham – at UFO nærmere overvejer, **om Folketinget skal tage initiativ til et forskningsprojekt om omfanget af, udviklingen i og indholdet af den regelfastsættelse, som finder sted på baggrund af bemyndigelsesbestemmelser i lovgivningen**. Projektet kan bl.a. belyse, i hvilket omfang det grundlæggende udgangspunkt om, at overordnede og principielle regler bør fastlægges af lovgivningsmagten, har realitet i praksis, samt om der kan opstilles et sæt generelle principper for arbejdsfordelingen mellem lovgivningsmagten og forvaltningen i forbindelse med regelfastsættelse.

Forslag 11.2. Udvalgene bør under behandlingen af væsentlige lovforslag have større opmærksomhed på **lovforslagets bemyndigelser**, herunder om de er formuleret præcist nok. Udvalgene kan overveje, om udvalget ønsker en **orientering, når (nogle af) bekendtgørelserne efterfølgende udstedes**. Hvis et udkast til en central bekendtgørelse sendes i høring, før den udstedes, kan udvalget evt. anmode om at få **tilsendt et høringsnotat**.

Overvejelse 11.1. Er der behov for en "adfærdskodeks" om, hvornår og hvordan regeringen bør orientere eller inddrage aftalekredse, når lovgivning, der er aftalestof, udmøntes i nye bekendtgørelser m.v.

Overvejelse 11.2. Bør det undersøges nærmere, hvordan ministerierne arbejder med bekendtgørelser, herunder om hvilke retningslinjer og procedurer, som sikrer kvaliteten af bekendtgørelser og inddragelse af interessenter bl.a. i form af høringsproces? I den forbindelse bør der være særskilt opmærksomhed på bekendtgørelser, som implementerer EU-retsakter.

12. Udvalgsstrukturen og medlemskab af udvalg

Forslag 12.1. Den nuværende udvalgsstruktur med hensyn til (overordnet) antal af udvalg og antal af medlemmer i udvalgene fastholdes. Udvalgenes ressortfordeling bør følge ressortfordelingen mellem regeringens ministre mest muligt. Det bør dog søges undgået, at udvalgs sagsområder indeholder flere og meget forskellige sagsområder, som f.eks. det nuværende Social-, Indenrigs- og Børneudvalg.

Forslag 12.2. Udvalgsarbejdet bør gøres mere fleksibelt med hensyn til deltagelse i udvalgsmøder m.v., især af hensyn til de mindre partiers medlemmer, herunder ved følgende tiltag:

- Muligheden for at skifte medlemmer ind og ud skal lettes mest muligt, f.eks. så det kan ske "på stedet", blot der møder et andet medlem fra samme parti op til et udvalgsmøde.
- Udvalgsformand bør konkret kunne tillade, at der deltager 2 folketingsmedlemmer fra små grupper, som kun har 1 udvalgsmedlem, under nærmere bestemte dagsordenspunkter (dog kun med stemmeret for den ene). Det bør dog ikke gælde under f.eks. åbne samråd og offentlige høringer.

13. Udvalgenes formandskab og sekretariat

Forslag 13.1. Folketingets formand/Præsidiet indkalder jævnligt til møder mellem udvalgsformændene og -næstformændene til drøftelse af generelle problemstillinger og best practice for udvalgsarbejdet.

Forslag 13.2. Udvalgssekretærernes rolle som aktive sparringspartnere for udvalgsformand og udvalgsmedlemmer præciseres, f.eks. i forbindelse

med at gøre udvalget og medlemmerne opmærksomme på aktuelle sager, foreslå spørgsmål, mødeformer osv. Det er vigtigt med **erfarne udvalgssekretærer**, herunder god tid til overdragelse og ekstra ressourcer af erfarne kræfter, når nye udvalgssekretærer skal starte.

14. Deputationer

Forslag 14.1. Udvalgene bør tilstræbe at **samle deputationer om samme sag** på samme udvalgsmøde, og udvalgene bør overveje, **hvornår** foretræder om f.eks. et lovforslag eller et kommende lovforslag mest hensigtsmæssigt kan finde sted i forhold til udvalgets behandling af forslaget.

Forslag 14.2. Der bør som en praktisk lettelse for deputationer være **navneskilte til medlemmerne**, når der er foretræde.

15. Folketingets behandling af EU-sager

Forslag 15.1. UFO følger op på udvalgets beretning fra maj 2015 over B 52, hvori Folketinget pålægger regeringen at ændre Justitsministeriet lovkvalitetsvejledning, så det i **et lovforslags bemærkninger klart anføres, hvilke regler der i implementeringen er baseret på EU-lovgivningen, og hvilke der rækker ud over EU-lovgivningen.**

Forslag 15.2. UFO nedsætter **en særlig arbejdsgruppe**, som skal drøfte, om – og i givet fald hvordan – Folketingets nuværende **behandling af EU-sager** skal ændres. Det skal ske med inddragelse af bl.a. 4 nedenstående overvejelser.

Overvejelse 15.1. Den nuværende procedure, hvor **fagudvalgene behandler EU-sager henvist fra Europaudvalget** som led i nærhedstjekket, **revideres og får et bredere fokus.** Fagudvalgene inddrages i udvælgelsen af sager og vedtager en handlingsplan for, hvordan de vil behandle de enkelte sager. Det vil sige:

- **Udgangspunktet er ikke kun nærhedstjekket.** Formålet er, at flere forslag, der i dag falder uden for nærhedstjekket, kunne omfattes (f.eks. ikkelovgivningssager eller forbeholdsrømte sager, hvor Danmark deltager via parallel- og særftaler).
- **Fagudvalgene inddrages mere systematisk i udvælgelse af sager** gennem et brev fra Europaudvalget med anmodning om input til brug for udvælgelsen af sager. Fagudvalgene kan hver især holde møder med centrale interessenter på deres område om Kommissionens

arbejdsprogram til brug for udvælgelsen. Formålet er at skabe større ejerskab til behandling af de udvalgte EU-sager i fagudvalget.

- **Fagudvalgene vedtager en plan for behandlingen af de enkelte forslag.** Elementer, der kunne indgå i en handlingsplan: møder med relevante aktører i Bruxelles, en høring med vigtigste danske interessenter, skriftlige spørgsmål til Kommissionen, en politisk udtalelse, en teknisk gennemgang. Fagudvalget kan vælge at udpege en tovholder for aktiviteterne og kan vælge at skrive en indstilling til Europaudvalget. Formålet er at skabe mulighed for proaktivt at påvirke aktørerne i den tidlige fase for at få indflydelse på sagens behandling.

Dette forslag blev behandlet på Europaudvalgets møde den 11. maj 2017 og nød bred opbakning fra alle tilstedeværende ordførere (V, S, DF, EF, EL, ALT).

Overvejelse 15.2. Kan man fremme interessen for **behandlingen af EU-sager** ved at arbejde for i højere grad at få dem til **behandling i salen** – og dermed også højne sagernes status og prioritet på gruppemøderne?

Overvejelse 15.3. Kan man "genoplive" tidligere tiders praksis fra Miljøudvalget, hvor udvalget gav **skriftlige indstillinger til Europaudvalget** om aktuelle EU-sager for at sikre større faglighed?

Overvejelse 15.4. Hvor er det mest hensigtsmæssigt at placere **mandatgivningen** til ministre i EU-sager (EUU, fagudvalget eller salen)?

16. Andet

Forslag 16.1. Folketingets **endelige ugeplaner** for salen bør, hvis det er muligt, lægges **2 uger frem** i stedet for (som nu) én uge.

Forslag 16.2. De enkelte medlemmers **kontaktoplysninger bør fremgå under de generelle kontaktoplysninger om MF'er** og ikke som i dag på hvert udvalgs underside under Folketingets hjemmeside – for at påvirke folk, der henvender sig, til i højere grad at skrive til udvalgspostkassen eller ordførerne og i mindre grad at skrive til samtlige udvalgsmedlemmer enkeltvis.

Forslag 16.3. **Fristen for at fremsætte private forslag**, som ønskes færdigbehandlet i mødeperioden, rykkes frem fra 1. april til 1. marts.

Forslag 16.4. Grupperne gøres opmærksom på muligheden for at få private **beslutningsforslag henvist direkte til udvalgsbehandling**, og hvilke

"fordele" der kan være ved en sådan proces. Hertil kommer, at en udbredelsen af denne fremgangsmåde kan lette presset på salens arbejde.

Forslag 16.5. UFO opfordres til at overveje et særskilt arrangement, hvor **pressens tilstedeværelse, rolle og adfærd i Folketinget** kan blive nærmere belyst og drøftet. I den forbindelse opfordres UFO til at indhente informationer om, hvordan andre parlamenter har indrettet sig på dette område (de nordiske lande og evt. andre lande, som vi normalt sammenligner os med).

Overvejelse 16.1. Kan **møderne i salen om onsdagen med fordel begynde kl. 10.00** i stedet for kl. 13.00 – evt. kun i december og maj? Og kan **fredage med fordel benyttes til udvalgmøder** også af andre udvalg end Europaudvalget?